

Załącznik do uchwały Nr LIX/391/10
Rady Miejskiej Białogardu
z dnia 24 lutego 2010 r.

Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Białogardzie
za rok 2009

SPIS TREŚCI

Wstęp	2
1. Charakterystyka środowisk	4
2. Pomoc społeczna	6
2.1 Analiza świadczeń z pomocy społecznej	6
2.1.1 Zadania zlecone gminie.	6
2.1.2 Zadania własne gminy.	7
2.1.3 Pomoc państwa w zakresie dożywiania.	11
2.1.4 Realizacja programu PEAD 2009	13
2.1.5 Dzienny Dom Pomocy i Klub Seniora	13
2.1.6. Wolontariat	13
2.1.7. Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	13
2.2 Praca socjalna	14
2.3 Realizacja projektów	16
3. Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny	18
3.1 Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny	18
3.2 Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych	19
4. Wykonanie za 2009 rok oraz plan na 2010 rok Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białogardzie	20
Aneks	22

WSTĘP

W roku 2009 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie, tak jak dotychczas, realizował zadania z zakresu pomocy społecznej, udzielając świadczeń pieniężnych, pomocy usługowej, pracy socjalnej, pomocy rzeczowej i wsparcia środowiskowego. „Pomoc społeczna” powszechnie rozumiana głównie jako wsparcie finansowe i rzeczowe, obecnie jest ukierunkowana na wszelkiego rodzaju działania, zmierzające poprzez pracę socjalną do przezwyciężenia trudności określanych jako czasowe, jedynie przy niewielkim wsparciu finansowym.

Do zadań Ośrodka Pomocy Społecznej w Białogardzie w szczególności należy:

- wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, poprzez realizację świadczeń pomocy społecznej,
- podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem poprzez realizację pracy socjalnej i poradnictwa,
- udzielanie pomocy w formie świadczeń rodzinnych zaliczki alimentacyjnej i funduszu alimentacyjnego,
- prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych,

W 2009 r. zadania były realizowane w ramach środków finansowych przekazywanych przez Urząd Miasta w Białogardzie i Wojewodę Zachodniopomorskiego za pośrednictwem Urzędu Miasta.

Zjawiskami rodzącymi zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej są między innymi bezrobocie, ubożenie społeczeństwa, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i bezdomność.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej w 2009 r. przysługiwało rodzinom i osobom, których dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał:

- na osobę samotnie gospodarującą - 477 zł
- na osobę w rodzinie - 351 zł,

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej z dysfunkcji, zaburzającej prawidłowe funkcjonowanie rodziny.

Dysfunkcje te to w szczególności: ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezrobocie, niepełnosprawność lub długotrwała choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, alkoholizm lub narkomania, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego oraz klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Świadczenia z pomocy społecznej lub odmowa ich przyznania następuje w formie wydania decyzji administracyjnej zgodnie z kodeksem postępowania administracyjnego.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie w 2009 roku kontynuował realizację projektu systemowego Program Operacyjny Kapitał Ludzki Priorytet VII Rozwój integracji społecznej, Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji pn.: „Rodzina razem” oraz projekt Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych „Trener pracy” – Zatrudnienie wspomagane osób niepełnosprawnych.

Liczba osób objętych pomocą na przestrzeni lat ulega zmianie z uwagi na bardziej otwarty rynek pracy. Na przestrzeni 2009 roku odnotowano spadek liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP. W Białogardzie na **24811 mieszkańców** zarejestrowane były **2095 osób bezrobotnych** (2008 rok – 2148 osób). Nadal część osób i rodzin wyjeżdża w poszukiwaniu pracy do krajów Unii Europejskiej lub stała się biorcami świadczeń wypłacanych na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Zmieniające się uwarunkowania społeczne, a także nowe unormowania prawne w obszarze polityki społecznej państwa wywierają ogromny wpływ na rodzaj działań, podejmowanych przez Ośrodek zarówno na gruncie pomocy społecznej, jak i na innych poziomach zabezpieczenia społecznego.

Struktura organizacyjna Ośrodka uregulowana jest postanowieniami zawartymi w Zarządzeniu Burmistrza Miasta Białogard Nr 46/07, zmianami w sprawie regulaminu organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białogardzie. Regulamin Ośrodka określa wewnętrzny zakres funkcjonowania struktur Ośrodka wraz z kompetencjami w sprawie wykonywania określonych zadań.

W 2009 roku w Ośrodku było zatrudnionych 47 osób (46 i ½ etatów). W okresie 01.01.2009r. – 31.12.2009r. zatrudnienie pracowników wzrosło o 13 osób. Dla jakości świadczonych przez Ośrodek usług na rzecz mieszkańców miasta ogromne znaczenie mają kompetencje zatrudnionych pracowników. Ich poziom wiedzy i umiejętności z zakresu nowocześnie zorganizowanej administracji w obliczu częstych zmian regulacji prawnych znajduje odzwierciedlenie w terminowości załatwianych spraw, poprawności formalnej procedur administracyjnych.

Podnoszenie kwalifikacji zawodowych i poszerzanie umiejętności pracy ma szczególne znaczenie dla efektywności i skuteczności działań podejmowanych przez pracowników, którzy w codziennej pracy spotykają się z różnymi ludzkimi dramatami.

1. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISK

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie pomocą obejmuje mieszkańców naszego miasta. Swą pomoc kierujemy do świadczeniobiorców: pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego. Ilość środowisk korzystających z poszczególnych rodzajów świadczeń przedstawia poniższa tabela:

TABELA NR 1

Rodzaj Pomocy	Ilość środowisk objętych pomocą
Pomoc społeczna	1305
Świadczenia rodzinne	2085
Fundusz alimentacyjny	274

W 2009 roku w zakresie realizowanych zadań, Ośrodek wydał w zadaniach pomocy społecznej 8108 decyzji administracyjnych (2008r. – 9800 decyzji) dla 1305 środowisk (2008r. - 1294 środowisk), z zakresu świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego wydano 3268 decyzji administracyjnych (2008r. – 2818 decyzji) dla 2359 środowisk (2008r. – 2100 środowisk). Łącznie w 2009r. wydano 11376 decyzji administracyjnych dla 3664 środowisk.

Podobnie jak w ubiegłych latach liczniejszą grupą odbiorców są osoby korzystające ze świadczeń rodzinnych. Jest to wynikiem tego, iż kryterium dochodowe uprawniające do tej formy pomocy jest znacznie wyższe w stosunku do pozostałych świadczeń.

W 2009 roku z pomocy społecznej korzystały następujące grupy osób: osoby bezrobotne i poszukujące pracy, osoby niepełnosprawne, osoby długotrwale chore, rodziny zagrożone alkoholizmem, osoby bezdomne, osoby opuszczające zakład karny, osoby u których stwierdzono bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Analizę statystyczną występujących problemów oraz liczbę środowisk, w których występują przedstawia tabela nr 2.

TABELA NR 2

	Liczba środowisk
Bezrobocie	812
Niepełnosprawność	97
Długotrwała choroba	528
Alkoholizm/problem alkoholowy	81
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	215
Kolizja z prawem/więzienie	14
Przemoc w rodzinie	7
Narkomania	8
Zagrożenie bezdomnością	52

W 2009 roku najczęściej była przyznawana pomoc osobom bezrobotnym nie posiadającym minimum środków do egzystencji . Drugim ważnym powodem przyznawania pomocy była długotrwała choroba a następnie bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego .

Z powyższych danych wynika, że najpoważniejszym powodem ubóstwa materialnego świadczeniobiorców pomocy społecznej jest nadal problem bezrobocia któregoś z członków rodziny. Brak pracy oznacza spadek realnych dochodów rodziny. Zasiłek dla osób bezrobotnych z Powiatowego Urzędu Pracy nie zaspokaja niezbędnych potrzeb życiowych członków rodziny, co staje się przyczyną do poszukiwania innych możliwości uzupełnienia środków finansowych budżetu domowego.

Liczbę rodzin i osób objętych pomocą przedstawia tabela nr 3.

TABELA NR 3

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1	2	3	4
Świadczenie przyznane w ramach zadań zleconych i własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	1765	1305	2858
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	233	231	349
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj , formę i liczbę	1615	1202	2718
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej - ogółem	X	1305	2858

2. POMOC SPOŁECZNA

2.1 Analiza świadczeń z pomocy społecznej

2.1.1. Zadania zlecone gminie.

TABELA NR 4

Lp.	Formy pomocy	Liczba osób którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń wypłaconych	Kwota świadczeń wypłaconych w zł.
1.	ZASIŁKI STAŁE w tym	212	2328	711.582
	Dla samotnych	168	1924	629.636
	Dla członków rodzin	44	404	81.946
2.	SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE w tym	21	4608	83.000
	Dla dzieci	9	-	-
	Dla dorosłych	13	-	-
3.	SKŁADKI ZDROWOTNE opłacane za osoby otrzymujące niektóre świadczenia z pomocy społecznej	233	2062	71.151
RAZEM		x	x	856.733

Powyższa tabela przedstawia formy pomocy, liczbę osób, którym decyzją przyznano świadczenie, liczbę świadczeń wypłaconych oraz kwotę przeznaczoną na te świadczenia.

Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. zmniejszyła liczbę zadań zleconych z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez ośrodki pomocy społecznej. W praktyce sprowadza się to do realizacji pomocy w formie wypłacania zasiłków stałych i opłacania za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia usług opiekuńczych. Pozostałe zadania, które jeszcze w 2005 roku były realizowane jako zadania z zakresu pomocy społecznej zlecone gminie przeszły do katalogu świadczeń w ramach ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Osoba ubiegająca się o przyznanie **zasiłku stałego** musi posiadać co najmniej umiarkowany stopień niepełnosprawności i wykazać brak uprawnień do świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Zasiłek stały stanowi uzupełnienie dochodu tych osób do kryterium ustawowego. W 2009 roku maksymalna kwota zasiłku stałego wynosiła 444 zł, natomiast zasiłek nie mógł być niższy od kwoty 30 zł. Ogółem z tej formy pomocy skorzystało 212 osób (2008r. – 236 osób) na ogólną kwotę 711.582 zł (2008r. – 815.003 zł).

W 2009 roku **usługi opiekuńcze** świadczone były przez opiekunki zatrudnione na podstawie umów o pracę. Osoby korzystające z usług opiekuńczych, których dochód nie jest wyższy od kryterium dochodowego ponoszą częściową odpłatność, wg tabeli uchwalonej przez Radę Miasta, koszt jednej godziny usług opiekuńczych ustala Burmistrz Miasta na wniosek Dyrektora Ośrodka, a osoby korzystające ze specjalistycznych usług opiekuńczych wg tabeli Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych z dnia 22.09.2005r. (Dz.U. Nr 189 poz.1597 i 1598). Usługi świadczone były osobom dorosłym, jak również chorym dzieciom przez pedagogów. Terapia zapewniona dzieciom przez Ośrodek stanowiła uzupełnienie zajęć prowadzonych przez wyspecjalizowane instytucje. Usługi opiekuńcze realizowane są w domu chorego, w wymiarze godzinowym ustalonym indywidualnie dla każdego podopiecznego, przy uwzględnieniu szeregu czynników, takich jak: sytuacja zdrowotna, rodzinna, warunki mieszkaniowe i inne. Należy zauważyć, że zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze systematycznie wzrasta między innymi z powodu ograniczenia wydawania decyzji kierujących do DPS. W związku z tym, że świadczenie usług opiekuńczych jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym, każda osoba wymagająca tej formy pomocy musi ją uzyskać, jednakże ustalając liczbę godzin usług w danym środowisku należy wziąć pod uwagę stan zdrowia podopiecznego, jak również możliwości finansowe MOPS.

Składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana jest za osoby pobierające zasiłek stały, których najbliżsi członkowie rodziny nie mają możliwości zgłoszenia do ubezpieczenia zdrowotnego oraz osobom podejmującym zatrudnienie socjalne. W 2009 roku świadczenie w tej formie było przyznane 233 osobom na kwotę 71.151 zł (2008r. – 197 osób na kwotę 81.841 zł).

2.1.2 Zadania własne gminy.

W ramach zadań własnych Ośrodek świadczył pomoc w formie: zasiłków celowych, przeznaczonych głównie na żywność, odzież, opał, opłatę czynszu, energii, gazu, remont mieszkania, zakup środków czystości, usługi opiekuńcze, posiłki w naturze, zakup leków, schronienie. Z tych środków pokrywano również koszty pochówku osób, których rodzina nie miała możliwości tego uczynić lub nie posiadały osób bliskich.

Tabela nr 5 przedstawia formy pomocy, liczbę osób, którym decyzją przyznano świadczenie, liczbę udzielonych świadczeń oraz kwotę wydatkowaną na poszczególne świadczenia.

TABELA NR 5

Lp.	Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł.
1	Pochówek	3	3	6.741
2	Zasiłki celowe na wydatki powstałe w wyniku zdarzenia losowego	-	-	-
3	Inne zasiłki celowe i w naturze	855	x	656.556
4	Schronienie	16	1726	17.719
5	Domy pomocy społecznej	43	443	551.265
6	Zasiłki okresowe	847	5649	1.104.597
7	Usługi zwykłe	70	21017	269.934
8	Zasiłki celowe na zakup biletu	21	25	749
	RAZEM	x	x	260.7561

Jak wynika z tabeli na realizację świadczeń w tym zakresie wydatkowano ogółem 2.607.561 zł, w 2008 roku na te zadania wykorzystano kwotę 2.876.488 zł.

W 2009 roku gminy otrzymały dotację celową z budżetu państwa na pokrycie wydatków na **zasiłki okresowe**, przyznawane w minimalnej wysokości 50% różnicy między kryterium dochodowym, a dochodem osoby lub rodziny.

Na realizację zasiłków okresowych w 2009r. wydatkowano kwotę 1.104.597zł, w 2008 roku zadania w tym zakresie zamknęły się w kwocie 1.044.157zł.

W 2009 roku Ośrodek odnotował utrzymujące się zapotrzebowanie na wsparcie w formie usług opiekuńczych i skierowań do **domów pomocy społecznej**. Zjawisko to spowodowane jest zmieniającym się wskaźnikiem demograficznym, który ulega znacznym modyfikacją w kierunku wzrostu liczby osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do liczby osób w wieku aktywności zawodowej. Proces ten rzutuje na kondycję współczesnej pomocy społecznej. Osoby ubiegające się o umieszczenie w domu pomocy społecznej to głównie osoby samotne bądź też nie mogące oczekiwać na wsparcie ze strony rodziny, długotrwale chore, które nie mogą samodzielnie egzystować. Postępujące procesy geriatryczne stwarzają trudności wnioskodawcom w zakresie samodzielnego zabezpieczenia potrzeb życiowych, długotrwała choroba lub niepełnosprawność ogranicza ich funkcjonowanie społeczne oraz marginalizację życia.

Ośrodek podejmuje wielokrotnie działania z zakresu profilaktyki socjalnej. Jednakże podejmowane działania nie niwelują wzrostu zapotrzebowania w tym obszarze.

Dlatego też, realizacja zadań ujętych w art. 54 ustawy o pomocy społecznej tj. umieszczenia w domu pomocy społecznej i pokryciem kosztów związanych z pobytem osób wymagających całodobowej opieki z powodu wieku, choroby czy niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu w roku 2009r. przedstawiała się następująco:

- sześć osób zostało na mocy decyzji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białogardzie skierowane do Domów Pomocy Społecznej,
- w związku z trudnościami z zabezpieczeniem środków służących pokryciu kosztów utrzymania w placówce wsparcia całodobowego siedemnaście wniosków oczekiwało na realizację.

Na zabezpieczenie pobytu osobom w domach pomocy społecznej w 2009 roku wydatkowano kwotę 551.265 zł (2008r. – 426.891 zł) dla 43 pensjonariuszy. Należy podkreślić, iż tytułem alimentacji do wnoszenia opłat za pobyt w domu pomocy społecznej członków rodzin zobowiązani są najbliżsi krewni. Ośrodek obecnie pokrywa koszty w Domach Pomocy Społecznej w Białogardzie, Włóściborzu, Darskowie, Głogowie i Chojnicach.

Tabela nr 6 przedstawia wykorzystanie dotacji na wszystkie zadania własne z pomocy społecznej w 2009r. z porównaniem do roku 2008.

Wykorzystanie dotacji na zadania własne w 2009r.

TABELA NR 6

Formy pomocy	Wykonanie w 2008r.			Wykonanie w 2009r.			% 7 : 4
	liczba rodzin	liczba świadczeń	kwota w zł.	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	kwota w zł.	
1	2	3	4	5	6	7	8
Zadania obowiązkowe							
1. Schronienie	16	1420	15.814	11	1726	17.719	112
2. Posiłki dla potrzebujących	324	71676	241.830	333	62204	330.780	136,7
3. Ubranie	56	56	11.410	2	2	110	0,96
4. Zasiłek celowy (zdarzenie losowe)	2	2	1.166	-	-	-	0
5. Sprawienie pogrzebu	4	4	8.201	3	3	6.741	82,1
6. Odpłatność za DPS	43	399	426.891	43	443	551.265	129,1
Zadania fakultatywne							
Zasiłek celowy w tym:							
1. Zasiłek celowy na leki	62	91	5.628	81	111	3.721	66,1
2. Żywność	5	5	400	2	5	130	32,5
3. Opał	191	191	25.650	172	172	17.150	66,8
4. Remont mieszkania	5	5	680	-	-	-	0
5. Zakup przyborów szkolnych	-	-	-	-	-	-	-
6. Inne (czynsz, energia, opłaty za przedszkola zdjęcia do dowodu, szczepienie, zakup farb ,transport na kolonie i inne cele bytowe)	45	61	5.108	47	98	2.498	48,9
7. Bilety kredytowane(opłata za przejazd)	11	17	638	21	25	749	117,3
8. Celowy specjalny	11	11	1.320	7	9	697	52,8
Razem	x	x	744.734	x	x	931.560	125
Zadania bieżące gmin finansowane z budżetu państwa							
1. Zasiłek okresowy	831	5477	1.044.157	845	5649	1.104.597	105,7
2. Posiłek dla potrzebujących	347	45680	221.286	447	46421	249.908	112,9
Razem	x	x	2.010.177	x	x	2.286.065	113,7

2.1.3 Pomoc państwa w zakresie dożywiania.

Na podstawie ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego, z budżetu wojewody Ośrodek otrzymał dotację w kwocie 970.000zł. Łączny koszt programu wyniósł 969.678 zł.

W ramach programu świadczone pomoc w formie wyżywienia dorosłych, dzieci w przedszkolach, szkołach, a także w formie zasiłków celowych na żywność. W ramach tych działań wykorzystany był również udział środków własnych. Jak przedstawiają się wydatki w tym zakresie (środki z budżetu wojewody + środki własne gminy)i jaką liczbę rodzin obejmują przedstawia tabela nr 7.

TABELA NR 7

	liczba rodzin	liczba świadczeń	kwota w zł.
posiłki w DDP	333	62204	330.780
posiłki w szkole	343	37078	209.929
posiłki w przedszkolu	23	2444	5.596
posiłki w Caritas	81	6899	34.383
zasiłek celowy	782	3417	632.360
Razem	x	x	1.213.048

Należy podkreślić, iż do świadczeń w tym zakresie uprawniona jest większa grupa osób, niż do innych świadczeń wynikających z ustawy o pomocy społecznej. Kryterium dochodowe uprawniające do tej formy pomocy wynosi 150% kryterium dochodowego z pomocy społecznej. W ramach programu pomocą w 2009r. objęto 2586 osób (2008r. - 2026 osób).

W tabeli nr 8 uwzględniona jest rzeczywista liczba osób, którym udzielono świadczeń w tej formie.

Realizacja Rządowego Programu „Posilek dla potrzebujących” w 2008r.

TABELA NR 8

Wyszczególnienie		Ogółem	Dzieci od 0-7 lat	Uczniowie do czasu ukończ. szkoły ponadgimnazj.	pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podst.art.7 ustawy
1		2	3	4	5
Rzeczywista liczba osób objętych programem ogółem:	1	2586	396	566	1624
liczba osób korzyst.z posiłków	2	814	57	343	414
liczba osób korzyst.z zas.celowego	3	2206	377	538	1291
Koszt programu ogółem	4	213048	x	x	x
środki własne	5	243370	x	x	x
rezerwa celowa z budżetu państwa	6	969678	x	x	x
Forma dożywiania	7				
posilek w szkole	8	343	x	343	x
posilek w DDP	9	333	24	x	309
posilek w Caritas	10	81	x	x	81
Posilek w przedszkolu	11	23	23	X	x
zasilek celowy na dożywianie	12	782	x	x	x

2.1.4 Realizacja programu PEAD 2009

W 2009r. Ośrodek współpracował na mocy umowy ze Stowarzyszeniem Pomocy „Przytulisko” przy realizacji programu PEAD 2009. Działanie polegało na dystrybucji żywności wśród najuboższej ludności Unii Europejskiej. Z pomocy w formie artykułów spożywczych, które były wydawane w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej skorzystało 980 rodzin.

2.1.5 Dzienny Dom Pomocy i Klub Seniora

Działalność Dziennego Domu polega na umożliwieniu kontaktów towarzyskich ludziom starszym i osobom niepełnosprawnym, zapewnieniu możliwości skorzystania z prysznica osobom bezdomnym oraz wydawaniu gorącego posiłku.. Posiłki przyznawane są osobom nie posiadającym dochodu oraz innym osobom, które własnym staraniem nie mogą go sobie przygotować, takim jak: osoby bezdomne, niepełnosprawne, przewlekłe chore, osoby, które korzystają z usług opiekuńczych i rodziny niezaradne życiowo.

Przy Dziennym Domu Pomocy działa Klub Seniora, którego członkowie od poniedziałku do czwartku uczestniczą w zajęciach świetlicowych, wieczorkach tanecznych, oglądają telewizję, czytają prasę.

2.1.6 Wolontariat

W 2009r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej na mocy porozumień nawiązał współpracę z uczniami Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych, którzy jako Wolontariusze (12 osób) zobowiązali się do świadczenia usług opiekuńczych, osobom objętym tą pomocą przez Ośrodek, w formie zapewnienia kontaktów ze środowiskiem, organizowania wolnego czasu, dostarczania prasy i książek w miejscu ich zamieszkania. Wolontariusze uczestniczyli również w spotkaniach w Klubie Seniora.

2.1.7. Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Białogardzie działa Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, który został powołany na mocy Zarządzenia Burmistrza Nr 120/08.

W skład Zespołu wchodzi pedagogzy szkolni ze Szkół Podstawowych i Gimnazjum, kurator zawodowy z Sądu Rejonowego, funkcjonariusz Komendy Powiatowej Policji, kierownik Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy, pracownik Urzędu Miasta, pracownik OIK Stowarzyszenia Pomocy „Przytulisko”, pracownicy MOPS.

Zadaniem Zespołu jest podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w przypadkach konkretnych rodzin.

W 2009r. Zespół podjął działania w sprawie 7 rodzin, które zgłosiły potrzebę otrzymania wsparcia: 3 rodziny zostały skierowane do Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy, w przypadku pozostałych rodzin zostały podjęte działania w środowisku ich zamieszkania, ponieważ nie wyraziły chęci pobytu w Ośrodkach.

W miesiącu listopadzie 2009r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej została zainicjowana działalność Punktu Konsultacyjnego, w którym osoby zagrożone przemocą, osoby doznające przemocy i zagrożone uzależnieniami mogą uzyskać wsparcie i pomoc. W Punkcie Konsultacyjnym dyżury pełnią członkowie Zespołu. W miesiącu grudniu 2009r.

zainicjowano działalność Bezpiecznego Miejsca Spędzania Wolnego Czasu, którego celem jest organizacja zajęć plastycznych, sportowych, edukacja i profilaktyka z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy.

2.2 Praca socjalna.

Jednym z wielu zadań realizowanych przez pracowników socjalnych jest praca socjalna. Praca socjalna to wspieranie osób i rodzin w działaniach zmierzających do rozwoju w pełni ich możliwości, ubogacenie ich życia i zapobieganie dysfunkcjom, to przywracanie klientowi sił i kontroli nad własnym życiem przez odnajdywanie i wspieranie jego zasobów energii i kompetencji. Jest to nie tylko aktywizowanie podopiecznego do działania. W pracy socjalnej chodzi o odkrycie u klienta, właśnie w sytuacji kryzysu, mocnych stron i zdolności, a następnie umiejętne odzyskiwanie przez niego kontroli nad kształtowaniem własnego życia.

Praca socjalna jest trudnym działaniem, wymagającym czasu, a większość czasu pracy, pracownicy socjalni muszą poświęcić na prowadzenie obszernej dokumentacji swoich podopiecznych. Ponadto klienci Ośrodka wymagają od pracownika socjalnego sprawności działania w celu poprawienia ich sytuacji materialnej, czyli oczekują świadczenia pieniężnego, nie widząc przyczyn ubóstwa. Często nie chcą współpracować z pracownikiem, przyjmują postawę roszczeniową, nie ujawniają problemów rodziny, jak np. alkoholizm, przemoc, narkomania. Pracą socjalną objęte są wszystkie rodziny korzystające z pomocy społecznej, gdyż nierozzerwalnie towarzyszy ona przyznawanym świadczeniom na mocy ustawy.

W 2009 roku pracownicy objęli pomocą 1305 rodziny, w których przeprowadzili 3028 wywiadów środowiskowych. Podczas wywiadu pracownik socjalny uzyskuje informacje o rodzinie, obserwuje, mierzy skalę występowania problemu, aby w razie konieczności podjąć działania interwencyjne.

Pracownicy socjalni działając na rzecz zmiany, życiowego usamodzielnienia się osób i rodzin współpracują z Sądem, Powiatową Komendą Policji, Poradnią Uzależnień, Strażą Miejską, Zakładami Karnymi, pracownikami przytulisk i noclegowni, lekarzami rodzinnym i pedagogami szkolnymi, pracownikami Centrum Integracji Społecznej, Powiatowym Urzędem Pracy. Bardzo często, w celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny, pracownicy socjalni zawierają kontrakt socjalny. Postanowienia kontraktu są zindywidualizowane, dostosowane do okoliczności konkretnego przypadku. Kontrakt zawiera uprawnienia i zobowiązania przystępujących do niego stron. Jest niezbędny w sytuacjach, gdy osoba lub rodzina nie chce współpracować z pracownikiem socjalnym w zakresie poprawy własnej sytuacji, np. podjęcie zatrudnienia, podjęcie leczenia odwykowego. W roku 2009 pracownicy socjalni sporządzili 63 kontrakty. Warunki kontraktu zerwało 12 osób. Osoby te nie wyraziły chęci do dalszych działań na rzecz zmiany własnej sytuacji. Ograniczyły sobie w ten sposób dostęp do części świadczeń pomocy społecznej. Kontrakty socjalne nie prowadzą zwykle do radykalnych i szybkich zmian. Stwarzają natomiast płaszczyznę porozumienia i strategię działania, umożliwiając osiągnięcie niewielkich postępów, które wspólnie składają się na poprawę.

Na terenie miasta Białogard przebywa duża grupa osób bezdomnych. W najtrudniejszym okresie jesienno - zimowym pracownicy socjalni muszą zadbać o ich ochronę. We współpracy z pracownikami przytulisk i noclegowni organizują miejsca w placówkach i przekonują bezdomnych o konieczności skorzystania z proponowanych ofert. Często są to długie pertraktacje, gdyż osoby te nie rozumieją zagrożenia, jakie niesie ta pora roku. W dziennym punkcie opieki bezdomni mogą się wykapać i zmienić odzież.

Indywidualna praca z osobami bezdomnymi realizowana jest w dwóch kierunkach: w pierwszej kolejności konieczne jest zabezpieczenie podstawowych potrzeb egzystencjalnych, czyli schronienia, posiłków, pomocy medycznej, zabezpieczenie niezbędnej i stosownej odzieży oraz udzielanie pomocy finansowej stosownej do pojawiających się potrzeb. Część tych osób z chwilą nadejścia zimy organizuje sobie miejsce pobytu we własnym zakresie, 14 osób przyjęło pomoc w postaci schronienia, ale wiele osób bezdomnych odrzuciło propozycję pomocy w tej formie.

Na mocy porozumienia zawartego między MP i PS a Centralnym Zarządem Służby Więziennej Ośrodek otrzymuje informacje na temat osób opuszczających zakłady karne. Częstym problemem bywa brak możliwości powrotu do miejsca ostatniego pobytu. W takich sytuacjach pracownicy również organizują miejsca w placówkach.

W swoich działaniach pracownicy socjalni mają styczność również ze zjawiskami przemocy domowej. Skuteczne pomaganie ofiarom przemocy domowej wymaga uwzględnienia różnych aspektów życia rodziny. Ofiary przemocy potrzebują pomocy psychologicznej, socjalnej, często medycznej. Swoje działanie w tych rodzinach pracownicy wspierają specjalistami, którzy mają nie tylko kwalifikacje zawodowe, ale także kompetencje predyspozycje psychiczne, możliwości stosowania różnych narzędzi badawczych umiejętności wspierania rodziny. Współpracują ściśle z Powiatową Komendą Policji, kuratorami, pedagogami szkolnymi. W 2009 roku pracownicy podjęli działania w zakresie Niebieskiej Karty w 28 środowiskach, jednak 10 osób nie wyraziło zgody na działania w tym zakresie.

W rodzinach, w których występuje alkoholizm (81 rodzin), wielodzietność (42 rodziny) i w rodzinach niepełnych (185 rodzin) prowadzone jest poradnictwo. Wymienione okoliczności często utrudniają, a nawet uniemożliwiają rodzinie samodzielne, bez pomocy z zewnątrz przezwyciężenie trudnej sytuacji. Czasami jest to długi proces działań wymagający cierpliwości, zrozumienia problemu, aż do osiągnięcia postawionego celu.

Praca socjalna to również pomoc w wyszukiwaniu zatrudnienia rodzinom, mobilizowanie do jego podjęcia. Wśród klientów pomocy społecznej można zauważyć nieumiejętność poszukiwania pracy, brak znajomości aktywnych form jej znalezienia. Brak podstawowej wiedzy i umiejętności w zakresie aktywnego poszukiwania pracy posiada przełożenie na proces utrwalania się postawy biernej oraz dominacji przekonania o bezsilności wobec wymagań współczesnego rynku pracy, słabości, niskiej samooceny. Bezrobocie (812 rodzin) i w konsekwencji korzystanie z zasiłków pomocy społecznej staje się sposobem na życie zarówno osób zdrowych jak i niepełnosprawnych. Zadaniem pracowników socjalnych pomagającym osobom bezrobotnym jest m.in. informowanie o warunkach i możliwościach uzyskania pomocy, wychwytywanie trudnych przypadków socjalnych wśród osób bezrobotnych, kontrola aktywności klientów w poszukiwaniu pracy, informowanie o ofertach pracy oraz aktywizowanie poprzez uczestnictwo w programie zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej. Program ten realizuje 53 osoby, 8 osób mimo trudnej sytuacji finansowej zaprzestało realizacji programu.

Brak pracy bywa przyczyną ubóstwa rodzin (1054 rodzin) i jest wynikiem rosnących zadłużeń za czynsz i energię elektryczną. Podjęcie zatrudnienia chroni rodzinę przed nakazem eksmisji z zajmowanego lokalu.

Wiele osób, z uwagi na wiek lub ciężką chorobę, jest niezdolnych do samodzielnej egzystencji. W tych sytuacjach pracownicy socjalni podejmują kroki w kierunku umieszczenia tych osób w domach pomocy społecznej, gdzie zapewniona jest stała, profesjonalna opieka. W okresie oczekiwania na miejsce, przygotowują osobę zainteresowaną do nowych warunków, w jakich się znajdzie; jest to bardzo ważne, gdyż z chwilą otrzymania miejsca w domu pomocy społecznej pozwala to uniknąć kłopotów i ewentualnej rezygnacji z miejsca. Wiele wysiłków od pracowników socjalnych wymaga praca z indywidualnymi

przypadkami. Dotyczy to głównie osób chorych psychicznie, gdyż w tym przypadku ważne są nie tylko cele zdrowotne, ale również dobro osobiste. W sytuacjach, w których rodziny nie wyrażają chęci na współpracę z pracownikiem socjalnym w ramach prowadzonej pracy socjalnej lub stan zdrowia ogranicza możliwość podejmowania decyzji, pracownicy występują do Sądu o wydanie postanowienia w sprawie umieszczenia w domu pomocy społecznej lub nadzór kuratora nad rodziną.

Wykonując szeroki zakres działań zawsze kierują się zasadą dobra osób i rodzin, którym służą, poszanowania ich godności i prawa tych osób do samostanowienia.

Praca socjalna jest trudnym zadaniem i wymaga od pracownika socjalnego dobrego przygotowania zawodowego. Mobilizuje to pracowników do podnoszenia kwalifikacji przez uczestnictwo w szkoleniach, warsztatach specjalistycznych oraz podejmowania nauki na wyższych uczelniach, jak również zdobywania specjalizacji zawodowych.

2.3 Realizacja projektów.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie w 2009 roku kontynuował realizację dwóch projektów:

1. Projekt „Trener pracy – zatrudnienie wspomaganie osób niepełnosprawnych” pn. Praca osób niepełnosprawnych jako zmiana świadomości społeczności lokalnej Powiatu Białogardzkiego. Działania projektu obejmowały okres od maja 2008r. do 31.12.2009r. Swym wsparciem objęto 40 beneficjentów z orzeczoną umiarkowaną i znacznym stopniem niepełnosprawności. Projekt skierowany był do osób niepełnosprawnych z terenu Powiatu Białogardzkiego, długotrwale bezrobotnych posiadających trudności w efektywnym poszukiwaniu zatrudnienia oraz osób, które poprzez trudności kontaktów interpersonalnych nie posiadają możliwości zmiany miejsca zatrudnienia. Projekt zakładał wsparcie w zatrudnieniu, po wcześniejszej ocenie kwalifikacji oraz ewentualnych szkoleniach. Zadaniem projektu było podjęcie działań w zakresie rehabilitacji zawodowej, które miały na celu kształtowanie cech kierunkowych koniecznych do podjęcia roli społecznej- pracownika, a także wspomaganie rozwoju cech prowadzących do wyboru odpowiedniego miejsca pracy. Osoby niepełnosprawne niechętnie podejmują pracę zarobkową, aktywizacja zawodowa umożliwia więc minimalizację zjawiska wykluczenia społecznego i marginalizacji. Pozwala także przezwyciężyć trudności w nawiązywaniu kontaktów interpersonalnych i efektywnie poszukiwać zatrudnienia. Projekt zakładał także zwiększenie wiedzy pracodawców odnośnie pracy zawodowej osób niepełnosprawnych. Brak wiedzy z tego zakresu wpływa na motywację zatrudniania osób niepełnosprawnych, a w konsekwencji na niechęć do podejmowania działań w obszarze rehabilitacji zawodowej. Projekt podejmując zadania zmierzające do efektywnego zatrudniania osób niepełnosprawnych uczestniczących w projekcie koncentrował się, nie tylko na aktywizacji zawodowej, walce z biernością i marazmem społecznym osób niepełnosprawnych, ale także pracą zmierzającą do akceptacji społecznej i zmiany postrzegania zjawiska niepełnosprawności przez mieszkańców Powiatu Białogardzkiego.
2. Projekt systemowy „Rodzina razem” Priorytet VII Promocja integracji społecznej 7.1. Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji Poddziałanie 7.1.2 Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. Projekt

- mobilizację w zakresie pełnienia prawidłowych ról społeczno-zawodowych,
- specjalistyczne poradnictwo - uczestnicy projektu brali udział w spotkaniach z psychologiem, terapeutą uzależnień w celu zminimalizowania i zniwelowania sytuacji trudnych dla rodziny,
- poradnictwo merytoryczne i socjalne prowadzone przez pracowników socjalnych zajmujących się całokształtem działań z zakresu problematyki socjalnej,
- spotkania integracyjne mające na celu pełne włączenie do społeczności lokalnej.

Powyższe działania zostały zakończone z dniem 31.12.2009r. Z uwagi na charakter projektu działania z zakresu integracji społecznej będą kontynuowane do 2013r. Dwie rodziny, które były objęte wsparciem w ramach projektu realizowanego w 2009r. będą kontynuować swój udział w działaniach realizowanych w 2010r.

3. ŚWIADCZENIA RODZINNE I FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

3.1 Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny

W 2009 roku ze świadczeń rodzinnych skorzystało 2085 rodzin. Łącznie wypłacono 48892 świadczenia rodzinne oraz 702 składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe i zdrowotne na łączną kwotę 5.200.415 zł.

Wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego realizowana jest w Ośrodku od 01.10.2008 roku. Zasady postępowania wobec osób zobowiązanych do świadczeń alimentacyjnych oraz zasady ich przyznawania określone zostały w ustawie z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W okresie od 01.01.2009r. do 31.12.2009r. ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego skorzystało 274 rodziny. W wyżej wymienionym okresie wypłacono kwotę 1.234.229zł świadczeń alimentacyjnych.

Łącznie w 2009 roku na świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny wydatkowano kwotę 6.376.015 zł – bez składek ZUS emerytalne, rentowe i zdrowotne.

Wydatki na poszczególne świadczenia

TABELA NR 9

RODZAJ ŚWIADCZENIA	WYDATKI	LICZBA WYPŁACONYCH ŚWIADCZEŃ
ZASIŁKI RODZINNE	1.854.522	29.018
Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:	1.572.837	11.392
- urodzenie dziecka	166.000	166
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	415757	940
- samotnego wychowania dziecka	309230	1819
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	165500	2159
- rozpoczęcia roku szkolnego	178400	1784
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	50670	933
- wychowanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	287280	3591
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	291000	291
Świadczenia opiekuńcze, w tym:	1.423427	8191
- zasiłki pielęgnacyjne	1.158.210	7570
- świadczenia pielęgnacyjne	265.217	621
Składki na ubezpieczenia:	58.629	702
- emerytalno - rentowe	48272	452
- zdrowotne	10357	250

3.2 Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

W roku 2009 komornicy sądowi wyegzekwowali od dłużników alimentacyjnych kwotę 182.616.14zł zł tytułem zwrotu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych osobom uprawnionym.

4 WYKONANIE ZA 2009 ROK ORAZ PLAN NA 2010 ROK MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W BIAŁOGARDZIE.

Na rok 2010 Ośrodek ma przyznaną dotację w wysokości 11 104 970 zł wykonanie wynosi 12 101 338 zł, co stanowi 91,76 % dotacji wykorzystanej w 2009r.

Przyznana dotacja nie zabezpieczy wszystkich potrzeb Ośrodka.

Wysokość dotacji przyznanej na poszczególne rodzaje działalności MOPS przedstawiono w tabeli nr 10.

TABELA NR 10

Rodzaj działalności	Wykonanie w 2009	Plan na 2010	%
I Zadania własne ogółem	1 633 634	1 891 970	115,81
Ośrodki wsparcia /DDP/	243 370	246 080	101,11
Usługi opiekuńcze	269 934	361 610	133,96
Koszty MOPS	516 552	587 280	113,69
Zasiłki i pomoc w naturze	600 781	697 000	116,02
Przeciwdziałanie alkoholizmowi	2 997	0	0
II Zadania zlecone ogółem	7 213 599	7 080 000	98,15
W tym specjalistyczne usługi opiekuńcze	83 000	83 000	100,00
Zasiłki stałe(do VIII 2009)	461 415	0	0
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	52 637	13 000	24,69
Świadczenia rodzinne	6 616 547	6 984 000	105,55
Zasiłek celowy / susza /	0	0	105,55
III Dotacja z budżetu na zadania własne gminy w tym:	2 765 814	2 133 000	77,12
Posiłki dla potrzebujących	969 678	0	0
Zasiłki okresowe	1 354 765	964 000	71,15
Zasiłki stałe(od IX 2009)	0	742 000	100,00
Składki zdrowotne /od VIII 2009 r/	28 871	63 000	218,21
Koszty utrzymania Ośrodka	412 500	364 000	88,24
IV Programy	488 291	0	0
Program z PFRON W tym udział środków własnych 11 020 zł	226 046	0	0
Program z EFS w tym udział środków własnych 28 772,50 zł	262 245	0	0
Ogółem	12 101 338	11 104 970	91,76

Z przedstawionych w tabeli nr10 danych wynika, że dużym problemem Ośrodka będzie realizacja zadań własnych, z uwagi na wzrastające potrzeby szczególnie na opłaty za domy pomocy społecznej, organizację usług opiekuńczych i zakup opału na zimę. Również dotacja celowa na dofinansowanie zadań gminy nie wystarczy na zabezpieczenie wszystkich potrzeb.

Najpilniejsze problemy pomocy społecznej w 2009r. to:

- Zapewnienie ciągłości realizacji świadczeń /pieniężnych i niepieniężnych/ w ramach zadań własnych i zleconych.
- Realizacja programu wieloletniego /lata 2006 do 2009/ „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, którym objęte będą dzieci do 7 roku życia, uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej oraz osoby i rodziny znajdujące się w ciężkiej sytuacji życiowej.
- Realizacja wniosków osób oczekujących na skierowania do domów pomocy społecznej.

Aneks

Dotacja i potrzeby na zadania zlecone w 2010r.

Załącznik nr 1

Formy pomocy	Dotacja 2010			Potrzeby 2010			Różnica 7 - 4
	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota w zł.	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota w zł	
1	2	3	4	5	6	7	8
Zasiłki stałe	220	2427	742.000	230	2500	950.000	192.000
Składka na ubezpieczenie zdrowotne	151	1826	63.000	210	2100	81.000	18.000
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	25	5430	83.000	25	5430	83.000	-

Dotacja i potrzeby na zadania własne gminy w zakresie pomocy społecznej w 2010r.

Załącznik nr 2

Formy pomocy	Przyznana dotacja 2010 r.			Liczba rodzin	Po
	liczba rodzin	liczba świadczeń	kwota w zł.		
1	2	3	4	5	
Zadania obowiązkowe					
1. Schronienie	6	6	9.000	6	
2. Posiłki dla potrzebujących	0		0		
3. Ubranie	1	-	100	1	
4. Zasiłek celowy (zdarzenie losowe)		-	-	-	
5. Sprawienie pogrzebu	4	4	10.000	4	
6. Odpłatność za DPS	38	456	650.000	70	
Zadania fakultatywne					
Zasiłek celowy w tym:	x	x	x	x	
1. Zasiłek celowy na leki	30	30	2.400	30	
2. Żywność		-	-	-	
3. Opał	79	79	22.950	79	
4. Remont mieszkania		-	-	-	
5. Inne (czynsz, energia, opłaty za przedszkole, zdjęcia do dowodu, szczepienie, zakup farb, transport na kolonie i inne cele bytowe)	40	-	2.300	40	
7. Bilety kredytowane (opłata za przejazd)	5	-	200	5	
8. Celowy specjalny	1	-	50	1	
DDP	350	89600	264.080	350	
Usługi opiekuńcze			361.610		
Zadania bieżące gmin finansowane z budżetu państwa					
1. Zasiłek okresowy	695	8340	964 000	695	
2. Posiłek dla potrzebujących	0	x			
Razem	x	x	2.286 690	x	

Realizacja miejskiego programu pomocy społecznej na rok 2009r.

Lp.	Treść zadania	Odpowiedzialny za wykonanie	Sposób realizacji
1.	Realizacja zadań zleconych wg przepisów ustawy	Dyrektor MOPS	Na zadania zlecone wykorzystano dotację w wysokości
2.	Realizacja zadań własnych wg przepisów ustawy	Dyrektor MOPS	Na zadania własne gminy i na zadania własne dofinansowane przez państwo wykorzystano dotację w wysokości 4.399.448 zł + opiekuńcze –269.934 zł + Dzienny Dom Pomocy – 24
3.	Podejmowanie działań w celu uzyskania dodatkowych środków pieniężnych na realizację zadań zleconych i własnych	Dyrektor MOPS Burmistrz Miasta	W ramach realizacji tego zadania składano wnioski o dofinansowanie na poszczególne działania
4.	Realizacja Rządowego Programu „Posiłek dla potrzebujących”	Dotacja UM dotacja UW	Sposób realizacji Programu obrazuje tabela nr 8 zawarta w załączniku do sprawozdania o działalności MOPS.
5.	Pozyskiwanie sponsorów pomocy społecznej wśród mieszkańców Białogardu	Dyrektor MOPS Pracownicy MOPS	Działania mające na celu organizację nieodpłatnego transportu w ramach programu PEAD 2009.